

Europejskie Dni Dziedzictwa 2015 w Dworze Dzieduszyckich w Radziszowie

Stowarzyszenia „Nasz Radziszów” zaprasza w dniach 12,13 (sobota, niedziela) oraz 19,20 (sobota, niedziela) września 2015 roku do Radziszowskiego Dworu Dzieduszyckich (ul. Szkolna 4).

Tu będą miały miejsce niecodzienne wydarzenie pod hasłem „Hrabina Ludwika zaprasza do Dworu Dzieduszyckich w Radziszowie”.
Spotkania przygotowano w ramach 23. Edycji Europejskich Dni Dziedzictwa.

Dla gości została przygotowana prezentacja multimedialna ukazująca dzieje wsi i historię dworu, która będzie prezentowana w dworskim „piano nobile”. Wszyscy przybywający do dworu będą mogli także zwiedzić z przewodnikiem budynek od piwnic po dach. Dodatkową atrakcją są stałe wystawy w reprezentacyjnych salach dworu, które ukazują Radziszów i Radziszowian pt.:

- „Kapitan Henryk Jaskuła – rodem z Radziszowa”
- „Losy Radziszowian w czasie II wojny światowej”
- „Rzeźbiarz Wit Wisz – Radziszowianin z wyboru”

oraz

- „Radziszów na fotografii” ukazująca dawne i współczesne widoki miejscowości oraz jego zabytki.

Zapraszamy od godz. 14.00 – wstęp wolny!

Na gości będą czekać członkowie Stowarzyszenia „Nasz Radziszów”, którzy w strojach stylizowanych na XIX w. – epokę świetności dworu będą oprowadzać po Dworze Dzieduszyckich.

Dodatkową atrakcją będzie możliwość przebrania się w stroje z epoki, aby poczuć dworski klimat szlacheckiej rezydencji w małopolskiej wsi.

Europejskie Dni Dziedzictwa to największy w Europie projekt społeczny i edukacyjny, najważniejsze święto zabytków kultury Starego Kontynentu. Ich idea narodziła się 3 października 1985 roku w Granadzie w Hiszpanii podczas II Konferencji Rady Europy, na której minister kultury Francji zaproponował zorganizowanie w całej Europie zainicjowanych we Francji w 1984 roku Dni Otwartych Zabytków. Wówczas po raz pierwszy bezpłatnie udostępniono zwiedzającym obiekty, do których dostęp dotychczas był ograniczony. Inicjatywa cieszyła się tak dużym zainteresowaniem, że w 1991 roku zainspirowała Radę Europy do ustanowienia Europejskich Dni Dziedzictwa.

Głównym celem Europejskich Dni Dziedzictwa jest promowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz przypominanie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej. Imprezy skierowane są do bardzo szerokiej i różnorodnej grupy odbiorców, co nadaje im wymiar uniwersalny. Z każdym rokiem imprezy organizowane w ramach EDD zyskują na popularności.

W obchodach Europejskich Dni Dziedzictwa uczestniczą wszystkie państwa-członkowie Rady Europy, w tym Polska, która włączyła się do tej akcji w 1993 roku. Europejskie dni dziedzictwa w Polsce to narzędzie wzmacniające społeczną odpowiedzialność za stan zabytków.

Co roku we wrześniu organizatorzy udostępniają do zwiedzania szerokiej publiczności zabytki i miejsca kultury, przygotowują festyny, jarmarki, imprezy plenerowe, inscenizacje, turnieje rycerskie, wystawy, odczyty naukowe, konkursy, spotkania z twórcami kultury i wiele innych imprez o różnorodnym charakterze, skierowanych do różnych grup społecznych i wiekowych. Dzięki temu obywatele państw uczestniczących w EDD mają doskonałą okazję do poznania dorobku kulturowego regionu, który zamieszkują. Zachęcają do obcowania z kulturą i zabytkami, popularyzują wśród społeczeństwa regionalne tradycje i zwyczaje. Dużym zainteresowaniem cieszą się zwłaszcza imprezy lokalne.

Głównym celem EDD jest szeroko pojęta edukacja historyczna i kulturalna, promowanie różnorodności regionalnego dziedzictwa kulturowego, podkreślenie wspólnych korzeni kultury europejskiej oraz propagowanie dialogu międzykulturowego.

Koordinatorem Europejskich Dni Dziedzictwa w Polsce jest Narodowy Instytut Dziedzictwa, którego jednym z celów jest popularyzacja dziedzictwa kulturowego, edukacja społeczna i uwrażliwienie na problematykę ochrony zabytków.

Europejskie Dni Dziedzictwa w Polsce to przede wszystkim program edukacyjny, wystawy, wycieczki, prelekcje, gry i konkursy przybliżające lokalnym społecznościom historię ich ziem. Nie można mówić o dziedzictwie i jego wartości, nie mówiąc o historii. Dzięki obcowaniu z zabytkiem, wydarzenia z przeszłości stają się mniej odległe i bardziej zrozumiałe.

Narodowy Instytut Dziedzictwa jako ogólnopolski koordynator tego programu odpowiada za koordynację oraz promocję projektu w skali całego kraju. Największym wyzwaniem podczas kolejnych edycji Europejskich Dni Dziedzictwa jest, od 2007 roku, wybór tematu przewodniego na szczeblu krajowym. Założenie jest proste: temat musi umożliwić organizację atrakcyjnych Dni we wszystkich zakątkach kraju, bez względu na bogactwo miejscowej spuścizny kulturowej, bez względu na region.

Na temat przewodni w roku 2015 wybrano hasło "Utracone dziedzictwo".

Radziszów miał dużo szczęścia, gdyż udało się przywrócić do życia już prawie „utracone dziedzictwo wsi” tzn. dwór, który był już w stanie ruiny, ale z inicjatywy lokalnej społeczności udało się znaleźć partnerów, fundusze i przywrócić dawną świetność dworu.

Od 2013 roku odnowiony dwór został otwarty dla mieszkańców i gości. Od tego czasu odbywają się w nim spotkania, konferencje, warsztaty i inne akcje kulturalne. Zostały także przygotowane i otwarte wystawy stałe. Na przestrzeni paru lat zorganizowano również szereg wystaw czasowych ukazujących twórczość miejscowych artystów z terenu wsi i gminy. Wszystkie te działania mają na celu zachowanie i promocję lokalnych tradycji, mieszkańców i dziejów „Małej Ojczyzny”.

Kluczem do skutecznego zachowania dziedzictwa jest zaangażowanie w opiekę nad nim miejscowych społeczności, co z kolei wymaga dostarczenia im rzetelnych informacji na temat jego wartości. Dostrzeżenie wartości dziedzictwa – czy to w sensie społecznym, czy ekonomicznym – wiąże się przede wszystkim z koniecznością poznania historii danego miejsca, bez względu na to, jak trudna może to być opowieść. Mierzenie się z problemem zakłada w pierwszej kolejności jego zdefiniowanie, a zatem nie można mówić o rozwiązywaniu problemów z przeszłości bez mówienia o historii, oczywiście opierając się na rzetelnej analizie źródeł. Zabytki, ich dzieje, a nawet stan zachowania są takim właśnie źródłem.

Organizatorzy mają nadzieję, że poprzez nasze działania edukacyjne przyczyniamy się do zwiększenia stopnia znajomości naszej wspólnej historii, a tym samym wpływamy na wzmocnienie poczucia wspólnoty.

Małgorzata Niechaj
Przewodnicząca Stowarzyszenia „Nasz Radziszów”